

Εικαστικά Τέχνες

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΟΓΓΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΚΕΣΣΑΝΛΗΣ
ΓΚΑΛΕΡΙ «ΛΟΛΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ»
14.02-08.03.08

Δύο μεγάλοι του μοντερνισμού

Δύο από τους σημαντικότερους Έλληνες καλλιτέχνες του 20ού αιώνα έχουμε την ευκαιρία να συναντήσουμε μέσα από τα έργα τους στην αίθουσα τέχνης «Λόλα Νικολάου» από τις 14 Φεβρουαρίου. Ο λόγος για τον Γιώργο Ζογγολόπουλο (1903-2004) και τον Νίκο Κεσσανλή (1930-2004).

Επιμέλεια **Ελσα Σπυριδοπούλου**

Μπαρεί και οι δύο να έχουν φύγει από τη ζωή εδώ και τέσσερα χρόνια, ωστόσο άφησαν πίσω τους πλούσια παρακαταθήκη: ένα μοναδικό έργο, το οποίο δημιούργησαν χωρίς ποτέ να ενδιαφερθούν για την εμπορική του πλευρά.

ΝΙΚΟΣ ΚΕΣΣΑΝΛΗΣ
«Κοινωνικό ενδιαφέρον για τα εικαστικά»

Ο Θεσσαλονικιός Νίκος Κεσσανλής, γνωστότερος διεθνώς ως Νίκος, διακρίθηκε από γωρίς στις αφηρημένες τάσεις. Υπήρξε ένας από τους πρώτους και εγκυρότερους καλλιτέχνες της *mes-art* (μηχανική-φωτογραφική τέχνη), αξιοποιώντας τη φωτογραφία και άλλες τεχνικές αναπαράστασης. Ανήσυχος και πάντα δημιουργικός, συνετέλεσε στην καθιέρωση του μοντερνισμού κατά τη δεκαετία του 1980. Η δομή της εικόνας, η σημασία της χειρονομίας, το ζήτημα της πολλαπλής αναπαράγωγής και της εμπλοκής του θεατή στο τελικό αποτέλεσμα υπήρξαν σταθερά οι άξονες της πορείας του.

Ο Κεσσανλής φοίτησε στην ΔΕΣΚ και εν συνεχεία με υποτροφία του Ιταλικού Ινστιτούτου Αθηνών στη Σχολή Συντήρησης Έργων Τέχνης της Ρώμης, ενώ παράλληλα παρακολούθησε μαθήματα τοιχογραφίας και χαρακτηριστικής στη Scuola delle Arti Ornamentali di San Giacomo.

Στη δεκαετία του 1950 κινήθηκε στο πλαίσιο της *art informel* και του αφηρημένου εξπρεσιονισμού. Στο Παρίσι της επόμενης δεκαετίας βρέθηκε ιδεολογικά κοντά στους Νέους Ρεαλιστές και πρωτοστάτησε, μαζί με Γάλλους ομοτέχνους του, στη δημιουργία της *mes-art*. Η επιστροφή του στην Ελλάδα το 1980 ως καθηγητή της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, η θητεία του ως πρύτανη (1991-1995), καθώς και η μεταφορά των εργαστηρίων της Σχολής στο συγκρότημα της οδού Πειραιώς, μαρτυρούν έμπρακτα το κοινωνικό εν-

Κεσσανλής

διαφέρον του καλλιτέχνη για τα εικαστικά πράγματα στην Ελλάδα.

Στο ενεργητικό του καταμετρούνται περισσότερες από τριάντα ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το 1997 πραγματοποιή-

θηκε μεγάλη αναδρομική παρουσίαση του έργου του στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Πολυάριθμες ήταν και οι συμμετοχές του σε ομαδικές εκθέσεις και διεθνείς διοργανώσεις. Εκπροσώπησε την Ελλά-

δα στην Μπιενάλε της Βενετίας το 1988, ενώ το 2000 φιλοτέχνησε το έργο «Ουρά» για τον σταθμό του μετρό στην Ομόνοια (Αθήνα). Τα βραβεία που απέσπασε ουκ ολίγα: τιμήθηκε με το βραβείο Modigliani (1959), με τιμητικό έπαινο στην Μπιενάλε του Σάο Πάολο (1961), με το Premio Lissonne και με το πρώτο βραβείο στο Salon de Montrouge (1997).

Ο Κεσσανλής έφυγε από τη ζωή τον Ιούλιο του 2004 σε ηλικία 74 ετών.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΟΓΓΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
«Διάρκεια στο παρελθόν και στο μέλλον»

Ο Γιώργος Ζογγολόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα, αλλά στη Θεσσαλονίκη δίνει έντονο «παρόν» με ένα από τα πιο γνωστά του έργα, τις «Ομπρέλες» που είναι εγκατεστημένες από το 1997 στο πλακόστρωτο της παραλίας (στο ύψος του «Μακεδονία Παλάς»). Καθαρότητα, λιτότητα έκφρασης και αυστηρές γεωμετρικές αρθρώσεις ήταν τα βασικά του «κωδικά», με τα οποία δημιούργησε μια αποφασιστικά μοντέρνα γλυπτική, όχι με βάση τις μεταλλαγές της επικαιρότητας αλλά με βάση τη διάρκεια στο παρελθόν και στο μέλλον.

Ο Ζογγολόπουλος σπούδασε γλυ-

πτική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, εργάστηκε στο ατελιέ του γλύπτη Marcel Gimond στο Παρίσι και μελέτησε τις τεχνικές της χαλκοχτυτικής στην Ιταλία. Η γλυπτική έγινε και το σήμα κατατεθέν του, μολονότι ασχολήθηκε και με τη ζωγραφική και την αρχιτεκτονική. Υπήρξε ενεργό μέλος καλλιτεχνικών ομάδων συμμετέχοντας σε εκθέσεις και συναντήσεις τους, ενώ από το 1936 πραγματοποίησε σημαντικό αριθμό ατομικών εκθέσεων και πήρε μέρος σε πολλές ομαδικές. Εκπροσώπησε την Ελλάδα στην Μπιενάλε της Βενετίας (1940, 1956, 1964, 1993, 1995), στην Δ' Μπιενάλε του Σάο Πάολο και στην Μπιενάλε του Καίρου. Δημιουργούσε με στόχο την αρμονική συνύπαρξη των γλυπτών με τον περιβάλλοντα χώρο και πολλές φορές συνεργάστηκε με αρχιτέκτονες. Μερικά έργα του που βρίσκονται σε δημόσιους χώρους και θα τον θυμίζουν στον χρόνο είναι το μνημείο για τις ηρωίδες του Ζαλόγγου, το μνημείο πεσόντων του δήμου Νίκαιας, το γλυπτό από *cor-ten* στην είσοδο της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, το μνημείο για τον Κύπριο φοιτητή Κυριάκο Μάτση στο ΑΠΘ, η *cour d'honneur* του κτιρίου του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ στις Βρυξέλλες κ.ά. Ο Γιώργος Ζογγολόπουλος έφυγε από τη ζωή τον Μάιο του 2004, πλήρης ημερών, σε ηλικία 101 ετών.

Ζογγολόπουλος

